

Justis- og beredskapsdepartementet

Unntatt offentlighet

Offl:

Deres ref.:

Vår ref. (saksnr.):

Saksbehandler:
Line Kolstad Rødseth

Dato: 03.12.20

HØRINGSSVAR - LOV OM ERSTATNING FRA STATEN TIL VOLDSUTSATTE

Pro Sentret er et nasjonalt kompetansesenter innen prostitusjon og Oslo kommunes tjenestetilbud til personer som har erfaring fra sexsalg.

Pro Sentret tilslutter høringsuttalelsen fra Advokatfirmaet Salomon Johansen AS.

Pro Sentret ser behovet for en bedring av dagens erstatningsordning samt effektivisering av behandlingstiden. Samtidig mener Pro Sentret at departementets lovforslag innebærer en forverring av voldsutsattes mulighet for erstatning.

Pro Sentrets brukere har av flere grunner lav tillit til politi, rettsvesen og forvaltning. Våre brukere defineres som en særlig utsatt og sårbar gruppe. De har varierende grad av kunnskap og forståelse om den norske rettsstaten og noen har få rettigheter i Norge. På tvers av oppholdsstatus og rettighetsbilde er det gjennomgående lite kunnskap om rett til erstatning etter en voldshendelse og kjennskap til hvordan man gjør sine rettigheter gjeldende.

Mange av våre brukere er marginaliserte og selger sex for å forsørge seg selv og/eller familien. Brorparten av våre brukere har forsørgeransvar og kommer fra dårlige sosioøkonomiske kår.

Med dagens ordning er det allerede høye terskler som er til hinder for at den enkelte klarer å gå til politiet, anmelde og oppsøke advokat eller hjelpeapparat etter en voldshendelse/voldtekt. Det kan skyldes psykiske belastninger, skam og skyldfølelse, lite tillit til systemet, frykt for represalier fra skadevolder, lite kunnskap om rettigheter eller at man ikke har tilgang på ressursene som kreves for å klare å gå gjennom en slik prosess. Mennesker som selger sex vil ofte frykte diskriminering i møte med slike instanser.

I lys av hva det krever av ressurser under dagens ordning vil det å måtte gå til sivilt søksmål for de aller fleste av våre brukere være nærmest umulig. Det økonomiske aspektet vil være uoppnåelig, spesielt i voldtektssaker/voldssaker med flere tiltalte. De psykiske ressursene som kreves i en slik prosess er det få som innehar, blant sexselgere, men også blant voldsutsatte for øvrig. De færreste skadelidte får saken sin prøvd i rettssystemet. De som får det under dagens ordning slipper å føre saken selv. Påtalemyndighet er part i saken på vegne av fornærmede. For noen er dette en trygghet i møte med skadevolder i form av at saken er ute av fornærmedes «kontroll». I departementets forslag vil fornærmede tvinges inn i en rolle der hen vil være pådriveren for saken. Dette kan føre til retraumatisering og frykt for represalier fra skadevolder og/eller hens miljø.

Pro Sentret anser det som en alvorlig svekkelse av ordningen at departementet nå vil kreve at den voldsutsatte må gå til sivilt søksmål mot skadevolder og få dom for erstatning, for å kunne få erstatning fra staten. Forslaget vil resultere i svakere rettsikkerhet for voldsutsatte samt færre som vil få mulighet til å få erstatning.

Videre vil Pro Sentret anbefale voldsoffererstatningsmyndighetene å beholde og forbedre dagens ordning, tilføre ressurser for å avkorte behandlingstid, øke den medisinske kompetansen samt tilknytte seg faginstanser som NKVTS.

Med vennlig hilsen

Bjørge Norli
Leder

Line Kolstad Rødseth
Sosialkonsulent

